

Inhoudsopgave

Inleiding	3
• Water Operator Partnerships: onze kennis en ervaring overbrengen	
Kerncijfers en kengetallen van Vitens-Evides International	4
Buitenlandse projecten in 2008	5
• Vietnam	
• Mozambique	
• Ghana	
• Mongolië	
• Suriname	
• Jemen	
Alles over Water Operator Partnerships	8
Jaarrekening 2008	10
• Vennootschappelijke balans voor resultaatbestemming	
• Vennootschappelijke winst- en verliesrekening	
• Kasstroomoverzicht	
• Toelichting op de vennootschappelijke balans en de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	
Accountantsverklaring	14
Colofon	15

Water Operator Partnerships

Onze kennis en ervaring overbrengen

De internationale watersector kent een diversiteit aan samenwerkingsvormen. Zo bestaan er publiek-private samenwerkingsverbanden, Water Utility Partnerships en sinds kort zijn er Water Operator Partnerships.

Vitens-Evides International richt zich de laatste jaren steeds meer op Water Operator Partnerships: een partnership van publieke waterbedrijven dat gericht is op de verbetering van het operationeel resultaat. De bijzondere kenmerken van deze samenwerking zijn dat de looptijd ten minste drie jaar bedraagt, dat volmachten en bevoegdheden bij het ondersteunde waterbedrijf blijven en dat de partners publieke bedrijven zijn. Het partnership biedt meer dan een 'technical assistance' contract, omdat het partnership de gehele bedrijfsvoering van het ondersteunde waterbedrijf omvat en niet beperkt is tot specifieke, van tevoren vastgelegde onderdelen of bedrijfsprocessen.

Wereldwijd bekeken zijn de meeste waterbedrijven publiekrechtelijke ondernemingen. Er bestaan tal van mogelijkheden voor goed ontwikkelde waterbedrijven om collega's in minder ontwikkelde landen te steunen bij het verbeteren van hun bedrijfsvoering en bedrijfsresultaten. Internationale financiële instellingen zouden zich meer bewust moeten zijn van het grote potentieel van de publieke watersector op dit vlak. Zij zouden mechanismen en faciliteiten moeten ontwikkelen om hier gebruik van te maken. De samenwerking van waterbedrijven in ontwikkelde en ontwikkelingslanden kan namelijk ook de duurzaamheid en effectiviteit van grote kapitaal investeringsprogramma's van deze financiële instellingen verbeteren. Door op deze manier samen te werken, ontstaan veel mogelijkheden om zaken goed aan te pakken: het verbeteren van bedrijfsprocessen die gepaard gaan met grote investeringsprogramma's, zoals voorbereiding, bouwbegeleiding, opstarten en vervolgens de ontwikkeling van goede onderhouds- en operationele routines om nieuwe faciliteiten te laten draaien. Vitens-Evides International gaat de uitdaging aan het concept

van Water Operator Partnerships te verbreden. Ik vind dat we als publiek waterbedrijf onze kennis en ervaring over dienen te brengen. We doen dat niet alleen middels het ontwikkelen van nieuwe projecten waarbij we zelf nauw betrokken zijn, maar we geven het concept ook door aan andere waterbedrijven en we stellen onze ervaring op dit gebied graag beschikbaar. De partnerships die we tot nu toe zijn aangegaan laten al veelbelovende resultaten zien.

April 2009

*Jan Hoffer
directeur Vitens-Evides International*

Vitens-Evides International in vogelvlucht

Kerncijfers en kengetallen

Personeel (aantal werknemers)

	Vitens-Evides International	Lokale waterbedrijven
Nederland	9	
Mozambique	5	550
Jemen	1	700
Vietnam-Danang	1	450
Vietnam-Ho Chi Minh City	2	3.600
Mongolië	1	1.400
Ghana	3	2.800
Elders	2	
	24	9.500

Betrokken bij de watervoorziening van 20,6 miljoen inwoners (aantal inwoners dat baat heeft bij projecten, in miljoenen)

Mozambique	1,0
Jemen	0,8
Vietnam-Danang	0,8
Vietnam-Ho Chi Minh City	8,0
Mongolië	1,5
Ghana	8,0
Elders	0,5
	20,6

Grootte van het project (in miljoenen euro)

	Vitens-Evides International contracten	Investeringen derden
Mozambique	11,8	50
Jemen	1,7	25
Vietnam-Danang	2,4	75
Vietnam-Ho Chi Minh City	4,2	160
Mongolië	1,4	35
Ghana	10,5	250
Elders	0,5	15
	32,5	610

Kengetallen van de moederbedrijven 2008

Omzet	€ 414,8 miljoen	€ 299,8 miljoen
Aansluitingen	2,3 miljoen	1,0 miljoen
Omvang leidingnetwerk	47.500 km	13.700 km
Productiebedrijven	100	9
Wateromzet	350 miljoen m ³	239 miljoen m ³
Consumenten	5,4 miljoen	2,0 miljoen
Personeel	1.487 (fte)	561 (fte)
Gemiddelde drinkwaterprijs kleinverbruik	€ 1,28 per m ^{3*}	€ 0,95 per m ^{3**}

* Bedrag inclusief vastrecht en belastingen.

** Bedrag exclusief vastrecht en belastingen.

Buitenlandse projecten in 2008

Vitens-Evides International is actief in landen als Suriname, Jemen, Vietnam, Mozambique, Ghana en Mongolië. In het kort de projecten waar in 2008 aan is gewerkt.

Vietnam

Danang

Project: Water Operator Partnership tussen Danang Water Supply Company, het gemeentelijk bestuur van Danang en Vitens-Evides International

Looptijd: 2007 - 2010

Bevolking: 800.000 mensen

Budget: € 2,4 miljoen

Investering derden: € 75 miljoen

Financiers: Nederlandse ambassade in Hanoi, Vitens-Evides International en Danang Water Supply Company

Doel: verbeteren van de operationele en financiële bedrijfsvoering van het waterbedrijf en de watervoorziening aan de armere bevolking

Het drinkwaterbedrijf van Danang, Danang Water Supply Company (DAWACO), is verantwoordelijk voor de watervoorziening van de 800.000 bewoners van de stad.

Slechts 65% van de inwoners heeft toegang tot het leidingwater. De overige bewoners zijn aangewezen op ondiep en onveilig grondwater. Ook is de vraag naar water groter dan de productiecapaciteit. De druk valt regelmatig weg en op die momenten is er geen kraanwater.

Projectmanager Gerard Soppe: "2008 was het eerste volledige jaar voor de samenwerking tussen DAWACO en Vitens-Evides International. In 2008 zijn twee fases afgerond. In de beginfase is een overzicht opgesteld van de belangrijkste kerngegevens van het bedrijf en de aanpak om de komende jaren tot een gezond waterbedrijf te komen. De tweede fase ging over het verstevigen van de samenwerking door een strategisch plan, investeringsplannen en een tariefstudie uit te voeren. In maart

is de beginfase afgerond en goedgekeurd, op 2 oktober 2008 is de partnership-overeenkomst getekend door alle betrokken partijen. De gemeente en het waterleidingbedrijf staan met deze ondertekening vierkant achter de voorgestelde verbeteringen en veranderingen.

Het afgelopen jaar hebben we met succes een aanpak voor het terugdringen van de lekverliezen uitgetoetst in vier gebieden van het distributienet. In een bepaald deel van het net hebben we de lekverliezen weten terug te brengen van ruim 60% naar minder dan 10%. In 2009 ligt de nadruk op het uitrollen van deze aanpak in de organisatie van DAWACO. Hiervoor voeren we samen met DAWACO het 'Nederlands concept' van wijkfitterij in, maar dan aangepast aan de Vietnamese omstandigheden. We ondersteunen DAWACO ook bij het invoeren van een nieuw facturatiesysteem en een financieel pakket. En we starten met trainingen op gebied van beheer en onderhoud van zuiveringsinstallaties en distributienetten."

Ho Chi Minh City

Project: Water Operator Partnership tussen Saigon Water Supply Corporation, het gemeentelijk bestuur van Ho Chi Minh City en Vitens-Evides International

Looptijd: 2008 - 2011

Bevolking: 8 miljoen mensen

Budget: € 4,2 miljoen

Investering derden: € 160 miljoen

Financiers: Nederlandse ambassade in Hanoi, Vitens-Evides International en Saigon Water Supply Corporation

Doel: verbeteren van de operationele en financiële bedrijfsvoering van het waterbedrijf en de watervoorziening aan de armere bevolking

Met acht miljoen inwoners is Ho Chi Minh City de grootste stad van Vietnam. Het lokale drinkwaterbedrijf Saigon Water Supply Corporation (SAWACO) heeft de verantwoordelijkheid om voor de bewoners van Ho Chi Minh City voldoende drinkwater te produceren. Jaarlijks produceert SAWACO ongeveer 325 miljoen m³ drinkwater. Eén van de grote problemen van het bedrijf is dat een belangrijk deel, 140 miljoen m³, geen inkomsten oplevert door (lek)verliezen. Het distributienet is van slechte kwaliteit en wordt niet of nauwelijks beheerd. Vitens-Evides International ondersteunt het management van SAWACO bij het doorvoeren van verbeteringen in de productie en distributie van leidingwater.

Sytze Jarigsmas, projectmanager: "We zijn in 2008 gestart met managementondersteuning. Het eerste jaar is vooral aandacht besteed aan twee voorbereidingsfases, de beginfase en de partnership building-fase. De derde fase, de implementatiefase, startte reeds gedurende de partnership building-fase, waarbij enkele urgente problemen van SAWACO zijn aangepakt. Er zijn acht speciale werkgroepen in het leven geroepen die zich onder andere bezighielden met de organisatie van SAWACO en lekverliezen. Om de lekverliezen terug te dringen, zijn pilot studies gestart. Er is ook een plan opgesteld om aandacht te geven aan de watervoorziening voor de armere mensen in Ho Chi Minh City. Tevens namen we het voortouw in het opzetten van een gedegen masterplan voor de watervoorziening en het hoofddistributiesysteem van Ho Chi Minh City. Een ander knelpunt is dat de huidige watertarieven te laag zijn om de totale kosten te dekken waardoor er onvoldoende inkomsten zijn voor onderhoud en uitbreiding. Samen met SAWACO werkten we voorstellen uit om tot een juiste tariefstructuur te komen.

In 2009 wordt de ingeslagen lijn voortgezet. Het hoofddistributiesysteem moet verbeterd worden. Er komt speciale aandacht voor zogenaamde 'caretakers' die vooral de problematiek van lekverliezen moeten oppakken. Wij gaan SAWACO ook helpen met het opzetten van een centraal controle centrum. Veel tijd zal ook worden besteed aan de invoering van de aangepaste watertarieven, management informatiesystemen, verbeterd onderhoud in distributie en zuiveringen en tenslotte, trainingen op vele onderdelen."

Mozambique

Zuid

Project: Water Operator Partnership tussen FIPAG (National Asset Holding and Investment Fund) en Vitens-Evides International voor verbetering van de watervoorziening in de steden Chokwé, Xai-Xai, Inhambane en Maxixe

Looptijd: 2005 - 2008 (1° fase) / 2008 - 2012 (2° fase)

Bevolking: 500.000 mensen

Budget: € 5,3 miljoen

Investing derden: -

Financiers: Nederlandse ambassade in Maputo en Vitens-Evides International

Doel: verbeteren bedrijfsvoering lokale drinkwaterbedrijven en het opzetten van een nieuwe organisatiestructuur, uitbreiden van watervoorziening voor de armere bevolking

Vitens-Evides International werkt sinds 2004 samen met FIPAG aan de verbetering van de organisatie en bedrijfsvoering van drie waterbedrijven in het zuiden van Mozambique. FIPAG is de lokale zelfstandige overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor de verbetering van de stedelijke drinkwatervoorziening in Mozambique. Het doel van het project is om zelfstandige en duurzaam functionerende waterbedrijven op te zetten. In veel steden in Mozambique zijn geen of slechts kleine waterbedrijven. Er is in het project veel aandacht voor capaciteitsopbouw. De medewerkers van de lokale waterbedrijven krijgen trainingen in het onderhouden van de zuiveringsinstallaties, het aanleggen van distributienetwerken en het repareren van lekken,

financiële administratie en facturering. Er wordt actief gezocht naar het vinden van nieuw, deskundig personeel.

Projectmanager Peter van den Horn: "We hebben weer veel mensen aan water geholpen in 2008. Niet alleen het aantal mensen dat toegang heeft tot water is gestegen, ook het aantal klanten met een eigen aansluiting is aanzienlijk gegroeid. Die groep is cruciaal voor de inkomsten van de waterbedrijven om daarmee de infrastructuur op gang te kunnen houden. Er is in 2008 een enorme verbeterslag gemaakt, zowel op technisch als organisatorisch vlak en wat betreft de capaciteit van de medewerkers hier. De drie waterbedrijven zijn enorm geprofessionaliseerd en zijn inmiddels in staat om het voortouw te nemen in ontwikkelingen. Momenteel wordt gewerkt aan versterking door schaalvergroting waarbij de drie bedrijven worden samengevoegd tot één regionaal waterbedrijf."

Midden

Project: Water Operator Partnership tussen FIPAG (National Asset Holding and Investment Fund) en Vitens-Evides International voor verbetering van de watervoorziening in de steden Tete, Moatize, Chimoio, Manica en Gondola

Looptijd: 2006 - 2009

Bevolking: 500.000 mensen

Budget: € 6,5 miljoen

Investerings en infrastructuur derden: € 50 miljoen

Financiers: Nederlandse ambassade in Maputo en Vitens-Evides International

Doel: verbeteren en uitbreiden drinkwaterinfrastructuur, optimaliseren bedrijfsvoering lokale drinkwaterbedrijven, uitbreiden van watervoorziening voor de armere bevolking

Sinds 2006 biedt Vitens-Evides International ondersteuning in de steden Tete, Moatize, Chimoio, Manica en Gondola, in het midden van Mozambique. Het doel is om zelfstandige, duurzaam functionerende waterbedrijven op te zetten.

Van den Horn: "In de steden in Centraal-Mozambique zijn we nog in de beginfase van

verschillende projecten. Al in 2007 is er een kleinschalig investeringsprogramma gestart om de continuïteit van de beperkte infrastructuur op termijn te kunnen garanderen. In 2008 legden we een basis voor de waterbedrijven in deze steden door opleiding en werving van medewerkers en het verbeteren en opzetten van de organisatie en administratie. In 2009 gaan we verder met de reeds ingezette processen en start de uitvoering van een grootschalig investeringsprogramma voor de uitbreiding van de infrastructuur om zoveel mogelijk inwoners in de steden van water te kunnen voorzien."

Ghana

Diverse steden

Project: managementcontract gericht op verbetering van de stedelijke drinkwatervoorziening in Ghana, joint venture met Rand Water Services (Pty) Ltd

Looptijd: 2006 - 2011

Bevolking: 8 miljoen mensen

Budget: € 10,5 miljoen

Investing derden: ca. € 250 miljoen

Financiers: Wereldbank, Nederlandse ambassade in Accra

Doel: betere toegang tot veilig en betrouwbaar drinkwater, verbeteren van de bedrijfsvoering door reductie van fysieke en administratieve verliezen, betere klantenservice en toename van de operationele kasstromen, uitbreiden van water- en sanitaire voorzieningen voor de armere bevolking

Ghana Water Company Ltd. (GWCL) is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van acht miljoen mensen in de stedelijke gebieden van Ghana. Vitens-Evides International en het Zuid-Afrikaanse bedrijf Rand Water Services Pty (RWS) hebben een vijfjarig managementcontract afgesloten met GWCL. Aqua Vitens Rand Water Ltd. (AVRL) - een dochteronderneming van de joint venture tussen Vitens-Evides International en RWS - treedt op als lokale operator. Het project beoogt de stedelijke drinkwatervoorziening te verbeteren. GWCL moet een financieel gezonde organisatie worden. Daarnaast werkt Vitens-

Evides International aan het terugdringen van lekverliezen en moet het verbruik van chemicaliën en elektriciteit dalen.

Martin Nijssse, projectmanager: "2008 stond voornamelijk in het teken van de voorbereidingen op de reorganisatie van GWCL die in 2009 doorgevoerd wordt. We hebben veel resultaat geboekt in het verbeteren van de kwaliteit van het drinkwater. Ook hebben we een systeem ingevoerd waarmee we het energieverbruik per installatie afwegen tegen het aantal kubieke meters dat geproduceerd wordt. Dit is een startpunt waarmee we energiezuiniger en efficiënter zijn gaan werken. Het afgelopen jaar is er tevens een werkplaats voor het repareren en testen van watermeters opgezet. De medewerkers van Ghana Water zijn opgeleid om zelf reparaties uit te kunnen voeren aan de meters en zij kunnen de faciliteiten nu ook zelf testen. Het afgelopen jaar controleerden we in elke straat elk huis om na te gaan of er een aansluiting op het netwerk is, er een watermeter aanwezig is én of de bewoners een rekening van ons krijgen. In 2009 willen we alle leidingnetwerken in Ghana digitaal in kaart brengen."

Mongolië

Ulaanbaatar

Project: Water Operator Partnership tussen Ulaanbaatar Water Supply and Sewerage Authority en Vitens-Evides International

Looptijd: 2007 - 2010

Bevolking: 1,5 miljoen mensen

Budget: € 1,4 miljoen

Investering derden: € 35 miljoen

Financiers: Nederlandse ambassade in Beijing, Vitens-Evides International en USUG

Doel: verbeteren van operationele en financiële bedrijfsvoering van het waterbedrijf, uitbreiden van water- en sanitaire voorzieningen voor de armere bevolking

Vitens-Evides International werkt samen met het lokale waterbedrijf Ulaanbaatar Water Supply and Sewerage Authority (USUG). In Ulaanbaatar, de hoofdstad van Mongolië, wonen zo'n 1,5 miljoen mensen waarvan zo'n 45% geen goede drinkwater-

en sanitatievoorzieningen heeft. Bewoners uit de arme wijken kopen hun water bij de kiosken die daarin worden voorzien door tankertrucks. In de buitenwijken van de stad zijn voor afvalwaterzuivering vrijwel geen voorzieningen.

Projectmanager Folkert de Jager: "USUG heeft ons gevraagd mee te denken over de institutionele hervorming van de watersector. Dat is belangrijk omdat het bedrijf daardoor minder afhankelijk kan worden van de gemeente en de lokale politiek. USUG kan na de beoogde hervorming zelf het werk plannen en verantwoordelijkheid nemen over te maken investeringsbeslissingen en het vaststellen van de juiste watertarieven.

We gaan in 2009 verder met de sectorhervorming. Ook investeren we in het verbeteren van één van de pompstations, waar we nieuwe besturingsapparatuur zullen installeren en mensen opleiden om deze te bedienen. Daarnaast denken we mee over het opzetten van een grondwatermonitorsprogramma en het beschermen van de waterbronnen. Voor de riolering en de rioolwaterzuiveringsinstallatie werken we aan de verbetermogelijkheden in samenwerking met het Waterschap Groot Salland. Tevens werken we aan een strategisch plan voor de benodigde infrastructuur voor de komende vijf tot tien jaar."

Suriname

Groot-Paramaribo

Project: technische assistentie voor investeringsprogramma drinkwaterprojecten in Groot-Paramaribo

Looptijd: 2005 - 2009

Bevolking: 500.000 mensen

Budget: € 0,5 miljoen

Investering derden: € 15 miljoen

Financiers: ministerie van Buitenlandse Zaken

Doel: verbeteren van de productie, de kwaliteit en de beschikbaarheid van drinkwater voor de inwoners van Paramaribo, Wanica, Para en Commewijne

De Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (SWM) voert een investeringsprogramma voor drinkwaterprojecten uit. Doel van dit programma is het verbeteren en uitbreiden van de grondwaterwinning en drinkwaterzuivering (uitbreiding met zes nieuwe zuiveringsinstallaties), rehabilitatie en uitbreiding van het distributienetwerk en de installatie van 30.000 watermeters. Hiermee wordt gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit en de beschikbaarheid van drinkwater voor zo'n 300.000 mensen in het kustgebied van Suriname. Vitens-Evides International levert technische assistentie en projectmanagement.

Jemen

Ta'iz

Project: Water Operator Partnership tussen Ta'iz Water and Sanitation Corporation en Vitens-Evides International

Looptijd: 2006 - 2009

Bevolking: 800.000 mensen

Budget: € 1,7 miljoen

Investering derden: € 25 miljoen

Financiers: Nederlandse ambassade in Sanaa, Vitens-Evides International en Ta'iz Water and Sanitation Corporation

Doel: verbeteren bedrijfsvoering Ta'iz Water and Sanitation Corporation

De Nederlandse overheid heeft Vitens-Evides International gevraagd het lokale waterbedrijf van Ta'iz, de Ta'iz Water and Sanitation Corporation (TWSC) in Jemen, te ondersteunen bij de bedrijfsvoering. Sinds begin 2006 verbetert het waterbedrijf samen met Vitens-Evides International de voorzieningen voor drink- en afvalwater voor ongeveer 800.000 inwoners.

Vanwege de zwakke positie van het lokale waterbedrijf is de afgelopen jaren fors ingezet op institutionele verbetering, versterking van human resources en verbetering van de financiële transparantie van het waterbedrijf.

Water Operator

Het jaar 2008 is door de Verenigde Naties (VN) uitgeroepen tot International Year of Sanitation. Wereldwijd heeft de VN gevraagd om hulp bij het bestrijden van armoede en de daarvan afgeleide problemen op gebied van water en sanitatie. Hierbij staan de Water Operator Partnerships (WOP's) hoog op de agenda. Siemen Veenstra, projectdirecteur Vitens-Evides International, licht de aanpak van de WOP's toe.

Partnerships

Al decennia lang is het een immens probleem om iedereen wereldwijd in primaire levensbehoeften te voorzien. Een dak boven je hoofd, betrouwbaar drinkwater en een toilet. De afwezigheid ervan is vaak een gevolg van armoede in het land. Om die armoede uit te bannen, zijn in 2000 de Millennium Development Goals (MDG's) ontwikkeld: een wereldwijde inspanning om mensen een goed leven te bieden. Dit actieprogramma bestaat uit acht doelen. Daaromheen zijn programma's georganiseerd om te kunnen werken aan de armoedebestrijding. MDG nummer 7 richt zich op een duurzaam milieu en daaronder wordt ook gesteld dat water en sanitatie basisbehoeften zijn voor ieder mens. "Als je geld investeert in water en sanitatie, levert dat een hogere kwaliteit van leven voor de bevolking. Zij hebben makkelijker toegang tot goed water en door betere hygiëne neemt de kans op ziektes af. Tevens levert het veel sociaaleconomische voordelen op zoals verminderde ziektekosten, verhoogde arbeidsproductiviteit, langere levensduur voor mensen en minder schooluitval. Op macroschaal rendeert het dan ook behoorlijk om in water en sanitatie te blijven investeren", aldus Siemen Veenstra van Vitens-Evides International.

Samenwerken

Om rondom water en sanitatie actie te kunnen ondernemen, is er door de VN een Advisory Board for Water and Sanitation (UNGSAB) opgericht. Jarenlang was de Japanse premier Hashimoto hiervan de voorzitter. Onder zijn leiding verscheen het rapport 'A call for action'. Veenstra: "Dat rapport roept massaal waterbedrijven op om te gaan partneren. Ga van elkaar leren, kennis delen en overbrengen, ga samenwerken. In dit rapport is het concept van de Water Operator Partnerships (WOP's) nader uitgewerkt." Sinds 2006 is Prins Willem-Alexander de nieuwe voorzitter van deze adviescommissie die rechtstreeks ressorteert onder de secretaris-generaal van de VN, de heer Ban Ki-moon.

Non-profit

Kern van de WOP's is dat er meer moet worden samengewerkt in de internationale drinkwatersector. Zowel private als publieke waterbedrijven kunnen partnerships aanbieden aan waterbedrijven die daarom vragen in landen die behoeftig zijn en zich kwalificeren. De landen moeten voldoen aan de 'good governance' criteria van het ministerie van Buitenlandse Zaken / Ontwikkelings-samenwerking. Veenstra: "De kennis en kunde kunnen we als Vitens en Evides wel leveren. Waar het op aankomt, is de wil om dat lokaal om te zetten in noodzakelijke veranderingen. Belangrijk aspect van de samenwerking is dat het op non-profit basis gebeurt. Dat schept veel vertrouwen tussen de partners."

Verbeteren van bedrijfsvoering

Vitens-Evides International is een aantal jaar geleden begonnen met partnerships op basis van het WOP-programma. Momenteel is Vitens-Evides International actief in landen als Suriname, Jemen, Vietnam, Mozambique en Mongolië. "Het aangaan van een partnership valt in sommige opzichten te vergelijken met relaties op persoonlijk vlak", vertelt Veenstra. "Ook voor WOP's geldt dat beide partijen vertrouwen in elkaar moeten hebben en de relatie willen aangaan. Bovendien is een gezamenlijk doel dat gericht is op de verbetering van de bedrijfsvoering noodzakelijk. Er dienen duidelijke afspraken gemaakt te worden. Vaak is het een kwestie van creatief zoeken naar mogelijkheden om zo prettig mogelijk met elkaar te kunnen samenwerken. Voor beide partijen is het een continu leerproces waarin cultuurverschillen, organisatorische en bedrijfsmatige verschillen de relatie extra bijzonder en boeiend maken."

Kracht is flexibiliteit

Per project worden er namens Vitens-Evides International medewerkers uitgezonden. De ervaring leert dat een project met één resident projectleider kwetsbaar is; Vitens-Evides International kiest steeds vaker voor twee projectleiders. Zij hebben het hele pakket aan mogelijkheden van Vitens-Evides International tot hun beschikking. Als ze iemand nodig hebben die kan helpen bij een investeringsprogramma, als er een cursus projectmanagement dient te worden gegeven of als er naar de waterkwaliteit moet worden gekeken, neemt de medewerker contact op met Vitens-Evides International in Nederland en dan wordt de juiste persoon of ploeg voor enkele weken uitgezonden. Veenstra: "WOP is een integer en oprecht programma. De kracht van dit systeem is de flexibiliteit, er is geen commercieel belang. We leveren datgene wat gevraagd wordt. Komt er een andere vraagstelling, dan passen we ons aan door wat of wie we beschikbaar stellen. Het doel verliezen we daarbij nooit uit het oog. Het gaat om mensen en belangrijke basisbehoeften: water en sanitatie."

Jaarrekening 2008

Vennootschappelijke balans voor resultaatbestemming

<i>x € 1.000</i>	<i>31-12-08</i>	<i>31-12-07</i>
Activa		
Financiële vaste activa	36,8	42,7
Vaste activa	36,8	42,7
Vorderingen en overlopende activa	2.040,6	1.995,4
Liquide middelen	974,5	0,0
Vlottende activa	3.015,1	1.995,4
Totaal activa	3.051,9	2.038,1
Passiva		
Gestort en opgevraagd kapitaal	36,0	36,0
Overige reserves	41,8	-0,8
Onverdeeld resultaat	73,6	42,6
Eigen vermogen	151,4	77,8
Kortlopende schulden	2.900,5	1.960,3
Totaal passiva	3.051,9	2.038,1

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

<i>x € 1.000</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Overige bedrijfsopbrengsten	6.014,1	4.624,0
Totaal van de bedrijfsopbrengsten	6.014,1	4.624,0
Uitbesteed werk en overige externe kosten	3.659,4	2.970,5
Detachering personeel	2.284,9	1.687,1
Totaal van de bedrijfslasten	5.944,3	4.657,6
Bedrijfsresultaat	69,8	-33,6
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20,5	26,6
Rentebaten en soortgelijke kosten	10,8	0,0
Financiële baten en lasten	9,7	26,6
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	79,5	-7,0
Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen	-5,9	49,6
Resultaat	73,6	42,6

Kasstroomoverzicht

<i>x € 1.000</i>	<i>31-12-08</i>	<i>31-12-07</i>
Bedrijfsresultaat	69,8	-33,6
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-45,2	-372,4
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	1.078,3	-585,9
Mutatie werkkapitaal	1.033,1	-958,3
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.102,9	-991,9
Financiële baten en lasten	9,7	26,6
Resultaat groepsmaatschappijen	-5,9	49,6
	3,8	76,2
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.106,7	-915,7
Mutatie financiële vaste activa	5,9	218,4
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	5,9	218,4
Ontvangsten uit uitgifte aandelen	-	18,0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	18,0
Mutatie in geldmiddelen	1.112,6	-679,3
Mutatie liquide middelen	1.112,6	-679,3
Mutatie in geldmiddelen	1.112,6	-679,3

Toelichting op de vennootschappelijke balans en de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Algemeen

Toegepaste standaarden De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Financiële vaste activa Deelnemingen worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde. Overige vorderingen, inclusief verstrekte leningen, worden opgenomen tegen nominale waarde eventueel rekening houdend met een waardevermindering in verband met oninbaarheid.

Vorderingen De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen Verantwoording van opbrengsten en kosten vindt plaats op het tijdstip waarop de desbetreffende leveringen plaatsvinden of diensten worden verricht.

Overige bedrijfsopbrengsten De verantwoording van de opbrengsten wordt gebaseerd op ontvangen bijdragen en subsidies. De opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het opgenomen overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

x € 1.000

<i>Financiële vaste activa</i>	<i>Deelnemingen</i>	<i>Vorderingen</i>	<i>Totaal 2008</i>
Stand per 1 januari	42,7	-	42,7
<i>Mutaties</i>			
Resultaat	-5,9	-	-5,9
Saldo	-5,9	-	-5,9
Stand per 31 december	36,8	-	36,8

Onder deelnemingen is het aandeel van Vitens-Evides International BV in het kapitaal van de Joint Venture Vitens Rand Water Services BV opgenomen van 51%. Dit is een Joint Venture samen met het Zuid-Afrikaanse bedrijf Rand Water Services Limited. De Joint Venture is opgericht ten behoeve van het Management Contract in Ghana. De verstrekte lening aan Vitens Rand Water Services BV van € 268.000 is in 2007 reeds voor 100% voorzien.

<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	<i>31-12-08</i>	<i>31-12-07</i>
Belastingen en premies sociale verzekeringen	31,8	90,1
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	14,5
Overige vorderingen	2.008,8	1.890,8
Totaal	2.040,6	1.995,4

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Vitens-Evides International BV heeft een rekening-courant krediet bij de bank van € 1,0 miljoen. Vitens NV en Evides NV staan garant voor deze rekening-courant kredietfaciliteit.

<i>Eigen vermogen</i>	<i>31-12-08</i>	<i>31-12-07</i>
Gestort en opgevraagd kapitaal	36,0	36,0
Overige reserves	41,8	-0,8
Onverdeeld resultaat	73,6	42,6
Totaal	151,4	77,8

<i>Verloop eigen vermogen</i>	<i>Gestort kapitaal</i>	<i>Overige reserves</i>	<i>Onverdeeld resultaat</i>	<i>Totaal 2008</i>
Stand per 1 januari	36,0	-0,8	42,6	77,8
<i>Mutaties</i>				
Toevoeging overige reserves		42,6	-42,6	-
Resultaat boekjaar 2008			73,6	73,6
Saldo	-	42,6	31,0	73,6
Stand per 31 december	36,0	41,8	73,6	151,4

<i>Kortlopende schulden</i>	<i>31-12-08</i>	<i>31-12-07</i>
Schulden aan leveranciers	68,9	106,9
Nog te betalen buitenlandse inkomstenbelasting	535,0	158,0
Overige schulden	690,2	521,3
Overlopende passiva	1.606,4	1.036,0
Kredietinstellingen	-	138,1
Totaal	2.900,5	1.960,3

De post 'Nog te betalen buitenlandse inkomstenbelasting' betreft een mogelijke inkomstenbelastingclaim voor medewerkers die gedurende de looptijd van de projecten gedetacheerd zijn in het buitenland. De berekening is gebaseerd op betaalde belastingpercentages in Ghana. In 2008 is per saldo € 214.000 toegevoegd via de winst- en verliesrekening. Daarnaast is een reservering die nog bij Vitens NV stond voor voorgaande jaren van € 163.000 via rekening courant overgeheveld naar Vitens-Evides International BV.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Garantstelling Vitens NV heeft in 2006 voor het Management Contract in Ghana een Performance Garantie afgegeven van \$ 3 miljoen. Deze loopt jaarlijks terug; eind 2008 is deze nog \$ 1 miljoen. Rand Water Services heeft een Counter Garantie afgegeven aan Vitens voor 49%. De garantstelling Vitens NV eind 2008 is hiermee \$ 0,5 miljoen.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

x € 1.000

<i>Overige bedrijfsopbrengsten</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Bijdragen Vitens	1.000,0	1.000,0
Bijdragen Evides	1.000,0	1.000,0
Bijdragen en overige subsidies	4.014,1	2.624,0
Totaal	6.014,1	4.624,0

<i>Kosten uitbesteed werk en overige externe kosten</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Uitbesteed werk	230,0	213,6
Reis- en verblijfkosten	1.194,3	719,6
Overige kosten	2.235,1	2.037,3
Totaal	3.659,4	2.970,5

Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen

Dit betreft aandeel van 51% van Vitens-Evides International BV in het resultaat van Vitens Rand Water Services BV.

Gebeurtenissen na balansdatum Geen

Utrecht, 8 april 2009

Vitens NV
Evides NV

Overige gegevens

Resultaatbestemming De statutaire bepalingen ten aanzien van de winstbestemming luiden als volgt:

- de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.
- de vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voorzover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden uitgekeerd.
- eventuele uitkering van winst geschiedt eerst na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

Het voorstel is het resultaat van 2008 na belastingen als volgt te bestemmen: € 73.600 toe te voegen aan de overige reserves.

Accountantsverklaring

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Vitens-Evides International

Opdracht Wij hebben de in dit rapport op pagina 10 tot en met 13 opgenomen jaarrekening 2008 van Vitens-Evides International BV te Utrecht bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de winst- en verliesrekening over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van de directie De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn we verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn we gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen

van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vitens-Evides International BV per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 (f) onder de BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Apeldoorn, 8 april 2009

Ernst & Young Accountants LLP
w.g. drs. J. Hetebrij RA

Colofon

Uitgave van Vitens-Evides International in samenwerking met de afdeling Corporate Communicatie Vitens en de afdeling Communicatie Evides Waterbedrijf

Tekst en projectrealisatie

Coverteam Mediarealisatie - Eemnes

Vormgeving

Bureau Achten - Ewijk

Portretfotografie

Jack Tillmanns (Foto Focus) - Arnhem

Druk

Drukkerij Tesink bv - Zutphen

FSC

Van dit jaarverslag is zowel een Nederlands- als een Engelstalige editie verschenen. Totale oplage van deze edities samen is 2.450 stuks. Het jaarverslag 2008 is gedrukt op '9lives silk' machinegestreken papier waarvan 55% recycled (25% post consumer) en FSC gecertificeerd.

Hoofdkantoor

Vitens-Evides International
Van Deventerlaan 10
3528 AE Utrecht

Postadres

Postbus 1090
8200 BB Lelystad

Contact

T 030 2487991
F 030 2487955